

LADA legt uit

Democratie Anders ; wat bedoelen we er mee?

De burgers zijn over het algemeen tevreden met de democratie, maar ze zijn vaak niet tevreden over de manier waarop de democratie vorm krijgt. Grote groepen burgers voelen zich niet gehoord en niet gerepresenteerd, en dreigen daardoor af te haken. Verkiezingsopkomsten van slecht iets meer dan 50% is daar een uiting van. Een probleem dat zich overigens niet alleen in Nederland voordoet, maar ook in andere democratieën.

Hoe komt dat?

Gekozen gemeenteraadsleden vinden vaak dat zij na de verkiezingen vrij mandaat hebben voor hun beslissingen, vaak nog aangemoedigd door de partijdiscipline. Heb maar eens het lef om anders te stemmen dan de fractievoorzitter. Bestuurders hebben meestal de neiging om uitsluitend af te gaan op een meerderheid in de gemeenteraad om een besluit te verkrijgen.

Burgers zijn dank zij de moderne communicatiemiddelen veel beter geïnformeerd dan in het verleden het geval was. Het komt er dus op neer dat burgers eens per vier jaar de kans krijgen om hun mening te verkondigen.

In de relatief kleine gemeenten die er vroeger waren werkte dit systeem nog wel redelijk , omdat de afstand van de burger tot de bestuurders en de gemeenteraad erg kort was. Bij de toenemende omvang van de gemeenten en ook de toenemende verscheidenheid van bewoners zullen de bestuurders en ook de gemeenteraadsleden anders om moeten gaan met het betrekken van de burgers bij alle belangrijke beslissingen.

Betrokken burgers zijn belangrijk voor een levende democratie. Ze houden gemeenteraadsleden en bestuurders scherp en spelen een belangrijke rol in de inkleuring van de buurt en de gemeente. Ze verschaffen het draagvlak voor het uitvoeren van beleid, vullen het in door hun alledaagse handelen, en zorgen voor maatschappelijke vernieuwing door het inbrengen van ideeën en onderwerpen. Burgers moeten echter wel betrokken kunnen en willen zijn.

Het sleutelwoord hierbij is "vertrouwen". Vertrouwen van de burgers in de bestuurders en vertrouwen van de beleidsmakers in de burgers. Dit vertrouwen komt niet vanzelf maar moet verdient worden.

Hoe kunnen burgers beter betrokken worden

Burgers hebben uiteenlopende behoeften en kwaliteiten. Als daar onvoldoende rekening mee wordt gehouden, zullen (te) velen afhaken. Burgers kunnen en moeten om verschillende redenen worden uitgedaagd . Burgers beschikken ook over verschillende kwaliteiten om de uitdagingen op te pakken. Maar al te vaak zien we dat bestuurders externe bureaus inhuren om beslissingen te onderbouwen in plaats van in gesprek te gaan met lokale mensen.

Betrek de burgers beter bij belangrijke beleidsbeslissingen, zoals voorgenomen fusies, grootschalige infrastructuur zoals bijv het trafostation 't Veld, veiligheid, etc. Laat over lokale zaken vooral ook de lokale bevolking meebeslissen.

Recent voorbeeld is de voorgenomen beslissing over het trafostation in 't Veld. Vooraf praten met betrokken burgers had een hoop commotie bespaard. Hetzelfde geldt voor de fusiediscussie in Niedorp. Ander voorbeeld is het bouwplan aan de Wallerweg in Breezand. Buurtbewoners zijn niet tegen de plannen, alleen in een andere uitvoering dan het gepresenteerde. Waarom niet naar hen geluisterd om met een aangepast plan te komen dat draagvlak heeft?

Nu zien we het weer fout gaan bij de voordracht van de burgemeester. Waarom geen openbare sollicitatieprocedure waarna de burger kan kiezen?

Geef ruimte voor maatschappelijke initiatieven.

Dit betekent dus dat gemeente stimuleert en de faciliteiten biedt voor initiatieven van (groepen van) burgers binnen de eerder vastgesteld beleidsruimte. Hierbij denken we aan een breed scala van initiatieven op gebied van sport, zorg, welzijn, recreatie, cultuur.